

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.289/2014/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Ulics Erika ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Dr. Muhi Erika ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, a Dr. Muhi Erika ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű, a Dr. Ammann Zsuzsa ügyvéd (címe) által képviselt III.rendű alperes neve (címe) IV. rendű, a Dr. Pető Márk ügyvéd (címe) által képviselt IV.rendű alperes neve (címe) V. rendű, a Dr. Győrfi Attila ügyvéd (címe) által képviselt VI.rendű alperes neve (címe) VI. rendű és a Dr. Papp Gábor ügyvéd (címe) által képviselt VIII.rendű alperes neve (címe) VIII. rendű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Debreceni Törvényszék 6.P.21.359/2013/24. számú ítélete ellen az I-II. és IV. rendű alperesek részéről 27., az V. rendű alperes részéről 28., a VI. rendű alperes részéről 26. és a VIII. rendű alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I., II., IV., V., VI. és VIII. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül a felperes részére 15 000 (Tizenötezer) forint összegű másodfokú perköltséget és az államnak - külön felhívásra - 48 000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

2013. szeptember 5-én egy labdarúgó-mérkőzésre utazó szurkolói csoport tagjai megálltak a "X" Általános Iskola előtt, ahol erődemonstráció és félelemkeltés látszatával, zászlókat feltartva elénekelték a magyar és a székely himnuszt, és a roma etnikai kisebbségekre rasszista kifejezéseket tettek; a helyszínt csak az egyik pedagógus hívására kiérkező rendőrség elvezetésével hagyták el.

Az I. rendű alperes az eseményekről 2013. szeptember 5-én egy szülő és iskolában tanuló gyermeke társaságában interjút adott a II. rendű alperes képviseletében eljáró **D.J-nek**, aki hozzájárulásával azt rögzítette, és a készített videofelvételt még aznap feltöltötte a internetes honlapra. Az interjúban az I. rendű alperes a „Bejött a **Y**, bejött egy busszal...” kifejezés használatával a szurkolói csoportot, mint a felpereshez köthető személyeket jelölte meg. A videofelvétel alapján az V. rendű alperes által fenntartott **x1** internetes hírportálon 2013. szeptember 6-án „Romániába tartó szurkolók álltak meg cigány diákokat

fenyegetni" címmel a felperesre nem utaló tudósítás jelent meg, amely azonban - azzal együtt, hogy kifejezetten jelölte, hogy a riport a honlapon elérhető - klikkelési lehetőséggel a tudósításból a videofelvételt közvetlenül elérhetővé tette. A tudósítás alapján a VIII. rendű alperes által fenntartott **x2** internetes hírportál lapszemleként ugyancsak 2013. szeptember 6-án „Videó: romákra támadtak Bukarestbe induló szurkolók **X-en**” címmel jelentetett meg a felperesre ugyancsak nem utaló közleményt, amely klikkeléssel közvetlen átirányítást biztosított a **x1** honlapon megjelent előbbi tudósításhoz.

A 2013. szeptember 5-én a II. rendű alperes által készített és utóbb a „.....” internetes oldalra feltöltött videofelvétel jelenleg is elérhető a, a **x1** és a **x2** honlapokról.

2013. szeptember 7-én a VI. rendű alperes által fenntartott **x3** internetes portál munkatársa riportot készített az I. rendű alperessel, aki nyilatkozatában a „Megtámadták az iskolát, a **Y** megtámadta...” és a „**Y**osok, hozzáteszem, hogy **Y**osok, biztos, hogy **Y**osok voltak...” közlésekkel a szurkolói csoport tagjait ugyancsak a felpereshez köthető személyekként határozta meg. A riport kép- és hanganyagát a VI. rendű alperes rögzítette, és az aznap a honlapon megjelent „Itt valaki már megint nem mond igazat” című tudósítás részeként közzétette. Ez a videofelvétel 2013. szeptember 7. után a IV. rendű alperes által fenntartott **x4** internetes honlap „Szurkolók gerjesztettek feszültséget **X-en**” című közleményében klikkeléssel közvetlenül elérhető volt.

A 2013. szeptember 7-én a VI. rendű alperes által készített és utóbb a „**x3**” internetes hírportálra feltöltött videofelvétel jelenleg már sem a **x3**, sem a **x4** honlapról nem érhető el.

A felperes módosított keresetében kérte annak a megállapítását, hogy az I. rendű alperes a videofelveleken rögzített és nyilvánosságra hozott nyilatkozataiban a felperest érintő valótlan tényállításaival, továbbá a II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperesek ezen tényállítások híresztelésével megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, mivel a csoport tagjait megalapozatlanul hozták kapcsolatba a felperessel, ezáltal társadalmi értékelését hátrányosan befolyásolták. Kérte az V. és VIII. rendű alperes kötelezését a jogsértő helyzet megszüntetésére. Az I-II., IV., VI. és VIII. rendű alpereseket elégtétel adására, valamint egyetemlegesen nem vagyoni kártérítés címén 700 000 Ft tőke és 2013. szeptember 6. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Az alperesekkel szemben perköltség igényt is előterjesztett.

Az I., II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperesek a jóhírnév megsértésének a hiányára hivatkozva a kereset elutasítását, a felperesnek perköltségükben marasztalását kérték.

Az elsőfokú bíróság 24. sorszámú ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes neve felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a 2013. szeptember 5-én a "**X**" Általános Iskola előtt történt eseményeket valótlanul a felperesi párt tetteként, az abban részt vett személyeket pedig valótlanul a felperesi párthoz tartozó személyekként tüntette fel a szeptember 5-én a II. rendű alperesnek adott és utóbb a „.....” internetes oldalra feltöltött, valamint a szeptember 7-én a VI. rendű alperesnek adott és utóbb a „**x3**” internetes hírportálra feltöltött nyilatkozataiban.

Megállapította, hogy a II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperes megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az I. rendű alperes fentiek szerinti valótlan nyilatkozatát a II. rendű alperes a internetes oldalra való feltöltéssel, a IV. rendű alperes a **x4** internetes oldalon, az V. rendű alperes a **x1** internetes oldalon, a VI. rendű alperes a **x3** internetes oldalon és a VIII. rendű alperes a **x2** internetes oldalon való hozzáférhetővé tétellel híresztelték. Kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy együttesen a internetes oldalon, a IV. rendű alperest, hogy a **x4** internetes oldalon, az V. rendű alperest, hogy a **x1** internetes hírportálon, a VI. rendű alperest, hogy a **x3** internetes hírportálon és a VIII. rendű alperest, hogy a **x2** internetes hírportálon a saját költségükön 15 napon belül 30 nap időtartamra jelentessék meg a nyilvánosság számára hozzáférhető módon az ítélet előbbi rendelkezéseit. Kötelezte az V. rendű alperest, hogy 15 napon belül a **x1** internetes hírportál 2013. szeptember 6-án megjelent „Romániába tartó szurkolók álltak meg cigány diákokat fenyegetni” című cikkéből az I. rendű alperes-ra feltöltött nyilatkozatának elérhetőségét szüntesse meg. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100 000 Ft-ot és annak 2013. szeptember 7. napjától a kifizetés napjáig járó és a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 6 000 Ft, az I-II., IV., VI. és VIII. rendű alpereseket egyetemlegesen 36 000 Ft le nem rótt eljárási illeték, az államnak külön felhívásra való megfizetésére kötelezte, míg úgy rendelkezett, hogy a peres felek perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet indokolása szerint az I. rendű alperes mindkét videofelvételen rögzített és nyilvánosságra hozott nyilatkozataiban természetes személyek egy csoportja által elkövetett és garázdaként, félelemkeltőként, rasszistaként bemutatott cselekményt a felperesi politikai párt cselekményeként tüntette fel, amellyel a társadalom mint közösség általi értékelését negatívan befolyásolni alkalmas tényállítást tett. Köztudomású tényként megállapítható ugyanis, hogy egy országgyűlési képvisellel rendelkező országos politikai pártnak a megítélését a társadalom szemében hátrányosan érinti, ha az érintett pártot tőle független személyek garázda és rasszista cselekményével hozzák olyan szoros összefüggésbe, amely azt az állítást hordozza magában, hogy az érintett cselekmények kifejezetten a vonatkozó politikai párt cselekményei. Az alpereseket terhelte a bizonyítási teher azon tény vonatkozásában, hogy az eseményben részt vett személyek a felperesi politikai párthoz köthetők. Az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek eleget tenni nem tudtak, a perben rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok közül ugyanis egyetlen adat vagy bizonyíték sem támasztja alá a felperesi politikai párt és az eseményben részt vett személyek között azt a kapcsolatot, amely alapján akár az érintett személyek, akár az érintett esemény a felperesi jogi személynek lenne betudható. A felperest mint politikai pártot megilleti az a jog, hogy kizárólag a maga által véghezvitt vagy szervezett eseményekért és cselekményekért kelljen a nevét és szerepét viselnie, míg a tőle függetlenül, bármilyen motivációból és módon végrehajtott cselekményektől elhatárolódhasson, az esetleges ideológiai átfedések, a demonstrálók tipikus megjelenési módja önmagában még nem indokolja azt, hogy a párttól független események a felperesi párt által megvalósított eseményekként kerüljenek állításra és híresztelésre. A jóhírnév sérelmét az I. rendű alperes a megalapozatlan tény állításával, a II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperesek azok híresztelésével valósították meg. Mindezek alapján az elsőfokú

bíróság a 2014. március 14. napjáig hatályos Ptk. (a továbbiakban: Ptk.) 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a személyiségi jogsértés tényét megállapította. A jogszabályhely c) pontja szerint elégtételadás körében az alpereseket az eljárásukkal megvalósított jogsértéshez igazodva kötelezte az ítélet jogsértést megállapító részének a nyilvánosságra hozatalára, amely rendelkezéssel a sérelem az objektív szankciós körben reparálható. A jogszabályhely d) pontjára alapítottan pedig az V. rendű alperest kötelezte a tudósítás jogsértő mivoltától való megfosztására, ebben a részben elutasította a VIII. rendű alperessel szemben előterjesztett azonos tartalmú kereseti kérelmet, mivel a **x1** oldalon fellelhető tudósítási anyag jogsértő mivoltától való megfosztása szükségképpen eredményezi a **x2** internetes portál jogsértő jellegétől megfosztását is. A jogszabályhely e) pontja alapján igényelt szubjektív nem vagyoni kártérítési szankció tekintetében köztudomású tényként állapította meg, hogy a felperesi politikai párt oldalán nem vagyoni hátrányt okozott azon tényállítás, mely a pártot garázdaként, félelemkeltőként és rasszistaként bemutatott cselekmény megvalósítójaként tüntette fel, ez a körülmény ugyanis a társadalom széles rétegében ellenszenvet és elutasítást kelt, az ilyen cselekménnyel hírbe hozott jogi személyt a saját szerepének tisztázására, magyarázkodásra kényszeríti. Az I. rendű alperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható; mint a kisebbségi roma nemzeti önkormányzat elnöke, aki pontosan tisztában van szavai jelentéstartalmával, a nyilvánosságnak szánt nyilatkozatait megelőzően a tényeket a lehetőségek keretei között kontrollálnia kellett volna, és mindezek alapján a nyilvánosságnak szánt nyilatkozataiban csak olyan tényeket kellett volna megfogalmaznia tényállításként, amelyek valóságtartalmáról kellő információ áll a rendelkezésére. Mivel mindezt elmulasztotta, ezért a felperes javára nem vagyoni kártérítés megfizetésére köteles, amelynek összegét az elsőfokú bíróság mérlegeléssel kárkori értékviszonyok alapján 100 000 Ft-ban határozott meg azzal, hogy ez az összeg alkalmas és egyben elegendő a felperes oldalán a köztudomású tények alapján megállapított hátrányok kompenzálására. A további alperesek oldalán felróhatóság nem volt megállapítható. A II. és IV. rendű alperes nem sajtószerző, az eseményekkel érintett település nemzeti önkormányzata elnökének beszámolóját az adott helyzetben tőlük elvárható magatartás sérelme nélkül nyilvánosságra hozhatták. Az V., VI. és VIII. rendű alperesek pedig olyan tartalmú híradásokat jelentettek meg, amelyek az eseményeket a lehető legvalóságghűbben, a lehetséges információs csatornákat és kontroll lehetőséget elvárható módon felhasználva mutatták be. Ezért a felperesnek a II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperesekkel szemben nem vagyoni kártérítés címén előterjesztett keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján, a hozzávetőlegesen azonos arányú pervesztességre tekintettel úgy határozott, hogy a peres felek költségeiket maguk viselik. A személyiségi jogsértés objektív szankciójának alkalmazására figyelemmel a le nem rótt összesen 42 000 Ft kereseti illeték megfizetésére a feleket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a pervesztességükhez igazodóan kötelezte.

Az ítélettel szemben az I., II., IV., V., VI. és VIII. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezéseket.

Az I., II. és IV. rendű alperesek együttesen előterjesztett fellebbezésükben kérték az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset valamennyiükkel szembeni elutasítását, a felperesnek első- és másodfokú perköltségeikben marasztalását. Rámutattak arra, hogy az I. rendű alperes sarkos véleményét fogalmazta meg, a kifogásolt közlések valóságos tartalma szerint a felperes nevét olyan emberek csoportjára értette, akik szélsőséges nézeteket vallanak, és ideológiájuk meghatározó eleme a cigánygyűlölet. A felfokozott érzelmeket tükröző véleményt a közszereplő felperesi párt túrni köteles. Az I., II. és IV. rendű alperesek valamennyien úgy jártak el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, figyelemmel a szurkolói csoport magatartására, viselkedésére. A felperesi párt pedig kimondottan és köztudomásúan cigányellenes, népszerűségének ugrásszerű megnövekedését a romákkal kapcsolatos kirekesztő, szélsőséges nézeteinek és tevékenységének köszönheti, az alperesi közlésekkel így társadalmi megítélése nem sérült. Az I. rendű alperes tekintetében eshetőlegesen a Ptk. 339. §-a (2) bekezdésének alapján kérték a károkozó mentesítését a felelősség alól.

Az V. rendű alperes a fellebbezésében kérte az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset vele szembeni elutasítását, a felperesnek első- és másodfokú perköltségében marasztalását. Felhívta a figyelmet arra, hogy a felperes személyére vonatkozóan nem hangzott el valótlan tény, az I. rendű alperesi közlések a véleménynyilvánítás kategóriájába tartoztak, valóságos tartalmuk szerint úgy értelmezendők, hogy véleménye szerint a faluban megjelent személyek politikailag, világnézetileg a felpereshez köthetők. A közvélemény „a „Y” fogalmát nem annyira a politikai párttal, mint a cigányellenes ideológiával azonosítja, a „Y” elnevezés a hétköznapi nyelven köznévi értelmet nyert, és a cigányellenes szervezetek gyűjtőnévévé vált. A közlésnek nem volt sértő tartalma a felperesre nézve, mivel köztudomású tény, hogy vállaltan cigányellenes és gyűlöletkeltő tevékenységet fejt ki, és kizárólag a saját magatartásának köszönheti, ha valaki félelemkeltő és rasszista cselekmények megvalósítójaként tünteti fel. Ezzel együtt a rasszista bélyeg a társadalom egyes rétegeiben - így a felperessel szimpatizáló személyekben - nem kelt ellenszenvet és elutasítást. Hangsúlyozta továbbá, hogy az V. rendű alperes azzal, hogy link formájában elérhetővé tette az I. rendű alperessel készült interjút, de annak tartalmával nem azonosult, az állításokat nem ismételte meg, a valótlan tény híresztelését nem követte el.

A VI. rendű alperes fellebbezésében kérte az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset vele szemben történő elutasítását, a felperesnek első- és másodfokú perköltségében marasztalását. Előadta, hogy a kifogásolt közlésekkel nem sérültek a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogai. Az események fontos előzménye, hogy az iskola megszüntette egy tanár szolgálati viszonyát a roma gyerekekre tett sértő kijelentései miatt, a tanár mellett a felperes szimpátiatüntetést szervezett, az eseményen az elbocsátott tanár is részt vett, ebből következően a szurkolói csoportot vele azonosították, így nem volt okszerűtlen tagjainak a felpereshez kapcsolása. Ezzel együtt a „Y”, „y-os” kijelentéssel nyilatkozatot tevő I. rendű alperes nem a pártra, hanem egy többnyire szélsőséges nézeteket is valló emberre vagy emberek csoportjára gondolt.

A VIII. rendű alperes a fellebbezésében kérte az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperesnek első- és másodfokú perköltségében marasztalását.

Hivatkozása szerint az I. rendű alperes véleményt közölt, amikor úgy nyilatkozott, hogy szerinte **y-osok** voltak a faluba érkező szélsőségesek. A nyilatkozat valódi tartalma szerint nem a felperest mint politikai pártot jelölte, hanem olyan személyeket, akik politikai, ideológiai nézeteiket illetően a felperessel szimpatizálnak, így a csoport tagjainak feltételezett politikai azonosulására utalt. Az I. rendű alperes tehát nem tényállítást fogalmazott meg, hanem a szabad véleménynyilvánítás keretei között véleményt alkotott, amely nem volt indokolatlanul bántó, megalázó, nem volt tekinthető önkényes, okszerűtlen következtetésnek, azokat a közéleti szereplő felperesnek túrnie kell. A kifogásolt közlések továbbá nem bírnak a felperesre nézve sértő tartalommal, a felperes politikusai és a velük szimpatizáló személyek ugyanis számos alkalommal nyilvánították ki romaellenes nézeteiket úgy, hogy az sokakban kelthetett félelmet és alkalmas lehetett gyűlölet keltésére; tehát a társadalmi megítélésére nem bír befolyással, ha romaellenes, szélsőséges megnyilvánulásokat kötnek hozzá.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását, az I., II., IV., V., VI. és VIII. rendű alpereseknek másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

Az ítélet tábla fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette a keresetet részben elutasító első fokú ítéleti rendelkezéseket, a fellebbezéseket a következők szerint nem találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság a kérelem és ellenkérelmek keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetései helytállóak, azok indokait az ítélet tábla minden részében osztotta.

Alaptalanul hivatkoztak a fellebbezésükben arra az alperesek, hogy az I. rendű alperes által tett, a felperest érintő közlések nem tényállításnak, hanem véleménynyilvánításnak minősülnek.

A tényállítás a valóság egy meghatározott mozzanatára vonatkozó közlés, annak az állítása, híresztelése, hogy valami megtörtént, valami lezajlott, a valóságnak megfelelően létezik. Ezzel szemben a vélemény értékelést, álláspontot, bírálatot fejez ki úgy, hogy abból közvetve sem lehet valótlan tartalmú tények közlésére következtetni. A tény a való világ része, annak valamely objektív - az emberi tudattól független - mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező, érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, amely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása vitás esetben az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, tényállítás; amelynek valóság tartalma nem bizonyítható, vélemény.

A fellebbezési hivatkozások szerint a közlemény sérelmezett részei azért minősülnek véleménynek, mert a közlést tevő a szurkolói csoport tagjainak feltételezett politikai, ideológiai nézeteit azonosította a felperes által képviselt nézetekkel.

A Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú kollégiumi állásfoglalásának a sajtó-helyreigazítási perekre megfogalmazott, de általában a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó II. pontja szerint a közleményt a maga egészében kell vizsgálni; a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A közléseknek a szövegkörnyezetben és a tartalma szerinti értelmezés követelményén túl azonban figyelembe kell venni az érintettre méltányos értelmezés követelményét is, amely alapján - a személyiségi jog abszolút védelmére tekintettel - az esetleges értelmezési bizonytalanságoknak nem lehet az az eredményük, hogy az érintett személyiségi joga védelem nélkül marad. Amennyiben a kifogásolt közleménynek több lehetséges értelmezése is van, és ebből legalább egy alkalmas a jogsérelem megállapítására, akkor ezen értelmezést kell a személyiségi jogsértés alapjául venni. (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.732/2012/3) Az I. rendű alperes esetleges értékszempléletével, ideológiai azonosulásról alkotott meggyőződésével szemben mindkét perbeli videofelvételen tett nyilatkozatokból az átlagolvasó, átlaghallgató olyan következtetésre juthatott, amelyek szerint 2013. szeptember 5-én a "X" Általános Iskola előtt erődemonstráció és félelemkeltés látszatával megjelenő csoport résztvevői a felperesi párt tagjai vagy a felperesi párthoz szervezetileg kötődnek - és nem csupán vele szimpatizálnak -, a közlésnek tehát tulajdonítható olyan jelentéstartalom, amely a felperes és a csoport tagjai közötti szervezeti kapcsolat meglétét állítja.

A per érdemi eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel az V. rendű alperesnek a közvélekedésben a felperes elnevezésének bizonyos magatartások gyűjtőnévként használatára való hivatkozása, mivel a közlés szövegkörnyezetben és az érintettre méltányos értelmezése alapján az I. rendű alperes a felperes nevét nem ilyen összefüggésben, hanem a csoport tagjainak hovatartozása szempontjából használta.

A bizonyíthatósági teszt alapján pedig az, hogy a szurkolói csoport tagjai szervezetileg kapcsolódnak-e a felpereshez, objektíve igazolható tényállításnak minősül. Az elsőfokú bíróság pedig a rendelkezésre álló bizonyítékoknak a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében okszerűen állapította meg, hogy az alperesek az állított és híresztelt tények megalapozottságára vonatkozó bizonyítási kötelezettségüknek eleget tenni nem tudtak.

Az V. rendű alperesi fellebbezési hivatkozással szemben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a valótlan tényeket állító közlemény - annak tartalmával való azonosulása nélkül - linkeléssel hozzáférhetővé tétele a tények híresztelésének minősül.

A híresztelés valamely hírnek, mint gondolattartalomnak mások számára való továbbítása, másokkal való közlése. Az V. rendű alperesi fellebbezési állásponttal szemben a

híreszteléssel történő jogsértés akkor is megvalósul, ha a közlést állító nyilatkozatának tartalmával a híresztelő nem azonosul és akkor is, ha egyébként alaptalanul bízhatott a közlés valóságtartalmában. A jogsértő tartalom bármilyen módon történő hozzáférhetővé tétele híresztelést jelent, más személy jogsértő nyilatkozatának továbbadásáért pedig a híresztelő önmagában a továbbítás megtörténte miatt objektív felelősséggel tartozik.

A Ptk. 78. §-a (2) bekezdésében meghatározott híresztelés nyelvtani és rendszertani értelmezése alapján megvalósul az információ továbbadásával, amelynek eredményeképpen bárkinek esélye van az adott tartalom elérésére. A híresztelés lényege az információ továbbítása, az objektív jogkövetkezmény miatt nincs jelentősége sem annak, hogy a továbbítás milyen célból történt, hogy a híresztelő jó- vagy rosszhiszemű volt-e, de nem bír relevanciával a nyilvánosság biztosításának a mértéke vagy a jogsértés súlya sem. Ezt az álláspontot részletesen kifejtette a Kúria BH 2013.266 számon közzétett eseti döntése.

Az alperesek azon fellebbezési hivatkozása, hogy a garázda, félelemkeltő magatartást tanúsító, rasszista kifejezéseket használó csoportnak a felpereshez kapcsolása a felperes értékelését hátrányosan nem befolyásolja, mivel a felperes maga vállaltan romaellenes és gyűlöletkeltő tevékenységet folytat, az alábbiak szerint téves:

A jóhírnév sérelme akkor valósul meg, ha valaki valamilyen személyt érintő közlést tesz, amely tényállítást fejez ki, amennyiben az objektíve valótlan és ezáltal alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. Helyesen hivatkoztak arra az alperesek, hogy az objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor eredményez jogsértést, ha alkalmas arra, hogy az érintett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Nem szükséges azonban a tényleges sérelem bekövetkezésének a megállapítása, elegendő az, ha az adott közlésnek a társadalom tulajdoníthat elvileg olyan jelentéstartalmat, amelyből fennáll a lehetőség a társadalmi megítélés negatív alakulására. A felperes tevékenységének az alperesek által a fellebbezésekben előadott negatív, szubjektív értékelése - arra is tekintettel, hogy ezeket a megállapításokat magára nézve a felperes nem fogadja el - nem zárhatja el a felperest a személyiségi jogai sérelmét ért magatartások jogkövetkezményeinek az érvényesíthetőségétől. Nem vitatható el a felperestől a személyiségi jog védelme abban az esetben, ha politikai tevékenységétől függetlenül, a társadalmi megítélés szempontjából hátrányos, a társadalom tagjai nagy többségének nemtetszésével találkozó magatartásokkal hozzák összefüggésbe. A személyiségi jog védelmének abszolút jellege folytán mindenki köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel elvileg az érintett mindenki által tiszteletben tartandó személyiségi jogai sérülhetnek, és az érintett saját meggyőződésére tartozik, hogy a személyiségi jog megsértésére elvileg alkalmas magatartásokat magára nézve sértőnek tekinti-e.

Helyesen állapította meg az első fokú ítélet, hogy a megalapozatlan tények állításával a felperest nem vagyoni sérelem érte, és annak a megfizetésére helytállóan kötelezte az I. rendű alperest.

A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdésében felhívott nem vagyoni kár a személyiségi jog megsértése következtében az emberi személyiség testi vagy lelki életminőségének

hátrányos megváltozását jelenti, amely kifejeződik testi és lelki változásokban, a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezetnek a személyiségre hátrányosan gyakorolt megváltozásában, végül bekövetkezhet egy olyan helyzettel is, amelyben a személy lehetőségei korlátozottá válnak. Az elszenvedett hátránynak az a minimuma, amely a kompenzálásra alkalmas mértéket eléri, és így a nem vagyoni kártérítés megállapításának alapjául szolgál, mindig az egyedi tényállás függvénye, és általános ismérvekkel nem határozható meg. Nem vagyoni kártérítés megítélésére akkor is lehetőség van, ha a sérelmet szenvedett fél nem tételesen bizonyítja a nem vagyoni kárát; azt, hogy a sérelemmel okozati összefüggésben a felperest érte-e olyan hátrány, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, esetenként köztudomású tényként a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valószínűsítheti (EBH 2001.514).

Az ítélet egyetértett az első fokú ítélet azon álláspontjával, hogy a felperes nem vagyoni sérelmét azon köztudomású tény értékelésével, hogy mint politikai pártot, a társadalom széles rétegében ellenszenvet és elutasítást keltő erőszakos és rasszista cselekmény megvalósítójaként tüntette fel, külön hátrányok tételes bizonyítása nélkül is igazoltnak kell tekinteni.

A nem vagyoni kártérítés szubjektív szankció, ezért a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdéséből következően a károkozó mentesülhet a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kár elhárítása, megelőzése végett úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A kárelhárítási készenlét magas szintű körültekintést, óvatosságot igényel, mivel alapvető polgári jogelv, hogy a károkozástól mindenki köteles tartózkodni. Osztotta az ítélet az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a nyilatkozatai súlyával tisztában lévő, felelős pozíciót betöltő I. rendű alperes akkor, amikor a tények megalapozott ismeretének hiányában tett a szurkolói csoport tagjaira az őket a felperessel szervezetileg félreértelmezhetően összefüggésbe hozható kijelentéseket, nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, ezért a személyiségi jogsértés szubjektív jogkövetkezményéért felelősséggel tartozik; a nem vagyoni kártérítés összegszerűségét pedig az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ának (3) bekezdése szerinti jogkörében helyesen állapította meg, annak megváltoztatását az ítélet nem találta indokoltnak.

Nem álltak fenn olyan okok sem, amelyek a Ptk. 339. §-a (2) bekezdésének az alkalmazását indokolták volna. A jogszabályhely a teljes kártérítés elve által felállított objektív mérce alóli kivételt jelenti, és az alapvető felelősségi elvárásokból következően csak rendkívül ritkán, a károkozó méltányolható szubjektív körülményeinek mérlegelése alapján alkalmazható. A kizárólag a szerződésen kívüli károkozás körében alkalmazható felelősségcsökkentésnek méltányolható, különösen vagyoni-jövedelmi viszonyain alapuló indokaira az I. rendű alperes maga sem hivatkozott, ilyen körülmények a perben fel sem merültek.

Mindezek alapján az ítélet az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése eredménytelen volt, ezért kötelezte az ítélőtábla egyetemlegesen az alpereseket a felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja, (5) és (6) bekezdései szerint a fellebbezett értékre és a másodfokú eljárásban kifejtett indokolt jogi képviselői tevékenységre tekintettel meghatározott mérsékelt összegű másodfokú ügyvédi munkadíj mint perköltség; továbbá az államnak a tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott összegű fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

D e b r e c e n, 2014. szeptember 25.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő